

Sygn. akt III RC 61/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 października 2021 r.

Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim - Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym: Przewodniczący: Sędzia Robert Kłosowski

Protokolant: sekretarz sądowy Aleksandra Sauk

po rozpoznaniu w dniu 1 października 2021 roku w Lidzbarku Warmińskim

na rozprawie sprawy z powództwa małoletniego A. C. (1) reprezentowanego przez przedstawicielkę ustawową I. C. (1)

przeciwko J. C. (1)

o podwyższenie alimentów

orzeka

I. podwyższa z dniem 19 maja 2021 roku alimenty od pozwanego J. C. (1) na rzecz małoletniego powoda A. C. (1), których wysokość po raz ostatni została ustalona wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 27 marca 2017r. sprawie VI RC 248/17 w kwocie po 500 zł miesięcznie do kwoty po 800 (osiemset) złotych miesięcznie, płatnych do 10 dnia każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami za opóźnienie określonymi w art. 481 § 2 kc na wypadek opóźnienia w płatności każdej z rat, do rąk ustawowej przedstawicielki małoletniego powoda I. C. (1);

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. koszty procesu pomiędzy stronami wzajemnie znosi;

IV. zasądza od pozwanego J. C. (1) na rzecz Skarbu Państwa – Kasa Sądu Rejonowego w Lidzbarku Warmińskim kwotę 200 (dwustu) złotych tytułem opłaty w części odpowiadającej wysokości uwzględnionego powództwa małoletniego A. C. (1) o podwyższenie alimentów, od której to opłaty powód był zwolniony w całości z mocy ustawy;

V. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

/Sędzia Robert Kłosowski/

Sygn. akt III RC 61/21

UZASADNIENIE

I. C. (2) działając jako przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda A. C. (1) wniosła o podwyższenie alimentów zasądzonych od pozwanego J. C. (1) wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 27 marca 2017 r. w sprawie VI RC 248/17 z kwoty po : 500 złotych miesięcznie do kwoty po 1500 złotych miesięcznie. Wniosła również m.in. o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu (k. 4-6) przedstawicielka ustawowa małoletniego wskazała m.in., iż dotychczasowa kwota alimentów na rzecz małoletniego ustalona została w wyniku podpisanego przez rodziców porozumienia, a następnie potwierdzona została w wyroku rozwodowym z dnia 27 marca 2017 r. w sprawie VI RC 248/17. Od tego czasu pozwany osiąga stałe dochody z waloryzowanej emerytury, pracy w O. (...) w E. i wyjazdów na kontrakty zagraniczne. Z kolei dochody matki małoletniego nie wzrosły od tego czasu, a obciążają je wydatki na utrzymanie małoletniego w kwocie

3088 złotych wskazane w dołączonym zestawieniu – czyli po 1544 złotych na rodzica. Kwota zasądzonych alimentów jest więc obecnie niewystarczająca na pokrycie kosztów utrzymania dziecka. W dalszej części uzasadnienia I. C. (1) wskazała na wysokość opłat za przedszkole i opłat szkolnych (k. 4 uzasadnienia pozwu i załącznik dowód nr 5) konieczność udziału syna w zajęciach terapii sensorycznej (k. 4-4v. uzasadnienia pozwu, załącznik dowód nr 6), jak również wydatki na leczenie infekcji górnych dróg oddechowych oraz leczenie stomatologiczne (uzasadnienie k. 4v. dowody 8-10 złączone do pozwu). Matka małoletniego wskazała również, iż syn uczęszcza na dodatkową naukę języka angielskiego oraz uczestniczy w zajęciach z piłki nożnej. Nadto ponosi również koszty związane z letnim wypoczynkiem małoletniego. Suma miesięczna wszystkich wydatków związanych z utrzymaniem i edukacją małoletniego wynosi 3042 złote. Uwzględniając aktualną sytuację matki małoletniego oraz pozwanego (przedstawiona w uzasadnieniu k. 5-6) koszt przypadające na jednego rodzica wynosić winien 1522 złote, co uzasadnia wniesione żądanie podwyższenia alimentów.

Pozwany J. C. (1) w odpowiedzi na pozew uznał powództwo do kwoty po 700 złotych alimentów na rzecz małoletniego (stanowisko sprecyzowane na rozprawie k. 270v), zaś w pozostałym zakresie wniósł o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew (k. 200-202) pozwany wskazał, iż pomimo orzeczonego w 2017 roku rozvodu do 13 października 2020 r. razem z matką małoletniego dalej tworzyli związek wspólnie mieszkając i ponosząc razem koszty związane z utrzymaniem syna. Dopiero w dniu 13 października 2020 r. pozwany wyprowadził się do E., gdzie zamieszkuje do chwili obecnej. Pozwany zakwestionował przedstawione przez przedstawicielkę ustawową okoliczności związane z wydatkami na syna, sytuacją małoletniego oraz sposobem rozliczania poniesionych wydatków (k. 200v.-201). Wskazał m.in., iż zajmuje się synem średnio przez 3 weekendy w miesiącu, koszty związane z utrzymaniem nieruchomości powinny uwzględniać także matkę małoletniego, która też tam zamieszkuje. W dalszej części uzasadnienia odpowiedzi na pozew, pozwany zakwestionował wysokość wydatków przedstawionych w wyliczeniu matki małoletniego (pkt 1-10) wskazując na własne wyliczenie, które po uwzględnieniu pobytów małoletniego u ojca wynosi ok. 820 złotych miesięcznie. Nadto w końcowej części uzasadnienia odpowiedzi pozwany wskazał również na szereg wydatków pokrywanych przez niego poza płatnością zasądzonych alimentów takich jak kupno rowerów, remont pokoju, zakup mebli etc.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. C. (1) ur. (...) jest synem I. C. (1) i J. C. (1). Wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z 27 marca 2017 r. w sprawie o sygn. akt VI RC 248/17 orzeczono rozwód małżeństwa I. C. (1) i J. C. (1). W wyroku rozwodowym Sąd zobowiązał strony do ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania ich małoletniego syna A. z tego tytułu zasądził od pozwanego J. C. (1) tytułem alimentów kwoty po 500 złotych miesięcznie. Kwota zasądzonych alimentów została wcześniej uzgodniona przez rodziców małoletniego.

/wyrok SO w Olsztynie z dnia 27 marca 2017 r. k. 43 akt VI RC 248/17, protokół rozprawy rozwodowej k. 42 akt VI RC 248/17, odpis skrócony aktu urodzenia małoletniego k. 8, bezsporne/

W czasie orzekania rozvodu małoletni A. C. (2) miał 4 lata i uczęszczał do przedszkola. Opłaty za przedszkole wynosiły, w zależności od miesiąca i ilości dni spędzonych w przedszkolu od 90 do 160 złotych. U małoletniego kilka miesięcy po urodzeniu wykryto astmę oskrzelową.

W tym czasie rodzice małoletniego zamieszkiwali wspólnie w domu znajdującym się w miejscowości D.. Prowadzili wspólne gospodarstwo domowe dzieląc się wydatkami oraz uzyskiwanymi dochodami. Rodzice małoletniego w szczególności razem ponosili koszty związane z utrzymaniem domu znajdującego się w D., w ten sposób, że pozwany kupował do domu żywność, leki, środki chemiczne oraz inne przedmioty związane z użytkowaniem mieszkania i pielęgnacją otoczenia (trawnik), zaś matka małoletniego uiszczała opłaty stałe związane z podatkiem od nieruchomości (800 złotych rocznie), energią elektryczną (ok. 100-140 złotych miesięcznie), wywozem śmieci etc. Na koszty związane z zakupem opału rodzice małoletniego składali się po połowie. W domu razem z wymienionymi zamieszkiwał również ojciec I. C. (1), który nie uczestniczył w pokrywaniu wskazanych opłat związanych z użytkowaniem mieszkania. Rodzice małoletniego posiadali również mieszkania przeznaczone na wynajem w G. i E..

Dochód z najmu mieszkania w G. (należność po potrąceniu kosztów kredytu oraz opłat) pobierała matka małoletniego. Należność z wynajmu mieszkania w E. w kwocie ok. 600 złotych miesięcznie dzielony był z kolei po połowie. Koszty utrzymania tego mieszkania pokrywane były zleceniem przelewu z konta pozwanego.

W czasie orzekanego rozwodu matka małoletniego pełniła funkcję prezesa zarządu T. (...) w O. uzyskując wynagrodzenie w wysokości ok. 5000 złotych miesięcznie. Innych dochodów poza dochodami z najmu opisanych powyżej nieruchomości nie posiadała. I. C. (1) spłacał kredyt zaciągnięty na budowę domu, miesięczna rata wynosiła kwotę ok. 1400 złotych miesięcznie. Była generalnie zdrowa, aczkolwiek okresowo korzystała z pomocy psychiatry w związku z depresją. Porady nie były płatne.

Pozwany J. C. (1) w marcu 2017 r., tzn. w czasie kiedy orzekano o rozwodzie i alimentach na rzecz małoletniego utrzymywał się z wypłacanej emerytury w kwocie ok. 3200 złotych. Dodatkowo przez łączny okres ok. 3 miesięcy w roku pozwany dorabiał do emerytury pracując na kontraktach w N.. Łączny roczny dochód ze wskazanych wyjazdów do pracy wynosił około 23-25 tysięcy złotych. Innych dochodów nie posiadał. Nie miał nikogo więcej na utrzymaniu. J. C. (1) spłacał kredyt zaciągnięty na zakup mieszkania w E., miesięczna rata wynosiła kwotę ok. 700 złotych miesięcznie.

/zaświadczenie o zarobkach k. 14 akt VI RC 248/17, zeznania stron - protokół rozprawy rozwodowej k. 42 akt VI RC 248/17, zeznania stron k. 270v. -273/

Małoletni A. C. (1) ma obecnie 8 lat i uczęszcza do II klasy szkoły podstawowej. Mieszka razem z matką w D.. Opłaty na radę rodziców wynoszą 45 złotych, składka na ubezpieczenie wynosi 29 złotych. A. raz w tygodniu uczęszcza na dodatkowe płatne zajęcia z języka angielskiego, których koszt wynosi 50 złotych za godzinę – ok. 200 złotych miesięcznie. Do końca poprzedniego roku szkolnego małoletni uczęszczał jeszcze na zajęcia piłki nożnej, obecnie zrezygnował z tych zajęć i rozpoczął zajęcia boksu z elementami zapasów, których koszt wynosi 100 złotych miesięcznie. Objawy stwierdzonej wcześniej u małoletniego (jeszcze przed rozwodem) astmy oskrzelowej ustępują, wraz z wiekiem następuje poprawa. Małoletni choruje sezonowo, głównie jesienią i wiosną. Koszt leków zakupywanych w takim wypadku wynosi około 50-60 złotych. Po orzeczonym rozwodzie u małoletniego w okresie pobytu w przedszkolu wykryto problemy z wymową. Zalecona zajęcia sensoryczne oraz logopedyczne. W okresie nauki przedszkolnej zajęcia z sensoryki kosztowały około 70 złotych za godzinę, a z logopedii 50 złotych za godzinę. Obecnie w czasie nauki szkolnej zajęcia te są zagwarantowane w szkole i matka małoletnich nie ponosi w związku z tym żadnych opłat.

I. C. (1) przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda ma obecnie 49 lat. Posiada wykształcenie wyższe, pełni nadal funkcję prezesa zarządu T. (...) w O.. Uzyskuje wynagrodzenie w wysokości ok. 6050 złotych netto. Uzyskuje również dochód z wynajmu mieszkania wspólnego w G. w wysokości ok. 240 złotych miesięcznie (dochód ten obliczany jest po uwzględnieniu opłat za mieszkanie i rat kredytu). Dochód w analogicznej kwocie posiada również pozwany. Innych dochodów nie posiada, nie ma żadnych oszczędności. Matka małoletniego w 2021 r. zdecydowała się na zainstalowanie instalacji fotowoltaicznej za kwotę 39 900 złotych, przy czym na ten cel zaciągnęła kredyt na kwotę 29800 złotych. Miesięczna wysokość raty wynosi 572 złote. I. C. (1) rozpoczęła również studia podyplomowe których koszt wynosi 4300 złotych rocznie. Na ten cel wymieniona zaciągnęła kredyt, koszt miesięcznej raty wynosi 350 złotych. Kolejny kredyt matka małoletniego zaciągnęła w związku z zakupem laptopa dla syna. Koszt miesięcznej raty to ok. 90 złotych. Dodatkowo wymieniona spłaca również zobowiązania wynikające z używania karty kredytowej. Miesięczny koszt wskazanych należności to kwota 350 złotych. Zakupy dokonane karta dotyczyły bieżących potrzeb. Stan zdrowia matki małoletniego jest dobry, nadal jednak uczęszcza na okresowe wizyty do psychiatry, które nie są płatne. Koszt zapisywanych leków wynosi ok. 172 złotych na 6 miesięcy. Dodatkowo wymieniona korzysta obecnie raz w miesiącu ze spotkań online z terapeutą, w związku z utrzymującą się depresją. Koszt jednego spotkania to jest 140 złotych. I. C. (1) zamieszkuje obecnie razem z synem w domu jednorodzinnym w D.. Podatek od nieruchomości wynosi obecnie około 1000 złotych rocznie. Opłata za energię elektryczną, do czasu zainstalowania instalacji fotowoltaicznej wynosiła średnio ok. 250 złotych miesięcznie. Obecnie wysokość ponoszonych opłat ogranicza się do kosztów stałych w wysokości ok. 38 złotych miesięcznie. Koszty zakupu opału wynoszą ok. 4000 złotych rocznie.

Pozwany J. C. (1) 55 lata. Utrzymuje się z emerytury w kwocie 3365,45 złotych. Uzyskuje również wskazany powyżej dochód z najmu nieruchomości wspólnej z matka małoletniego. Pozwany zamieszkał w E. należącym do niego mieszkaniu. Nadal spłaca kredyt zaciągnięty na wskazane mieszkanie. Wysokość raty wynosi 700 złotych miesięcznie. W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 5 czerwca 2021 r. pozwany był zatrudniony w M. (...) w E. z wynagrodzeniem w kwocie ok. 2740 złotych netto miesięcznie. Umowa została jednak rozwiązana z inicjatywy pozwanego z kilku powodów. Po pierwsze była to praca zmianowa w weekendy, święta, co zdecydowanie utrudniało J. C. (1) kontakty z synem. Po wtóre charakter pracy zmianowej nie był korzystny dla stanu zdrowia pozwanego, a po trzecie uzyskał on możliwość powrotu do lepiej płatnej pracy za granicą. Jest to praca polegająca na instalowaniu instalacji elektrycznej na statkach. Jednorazowy wyjazd trwa w zależności od potrzeb średnio od kilkunastu dni do nawet do nawet ponad miesiąca. W 2021 r. po odzyskaniu możliwości pracy wobec zniesieniu ograniczeń związanych z pandemią pozwany wyjechał do pracy 3 razy. Od 27 kwietnia 2021 r. do 17 maja 2021 r. we W., od 31 maja do 3 lipca na A. i od 18 lipca do 27 sierpnia w U.. Obecnie z uwagi na zagrożenie epidemiczne dalsze wyjazdy zostały wstrzymane. Wynagrodzenie pozwanego za wyjazd do pracy do W. 3830 dolarów, za prace na A. około 6000 dolarów, zaś w M. 5175 dolarów. Stan zdrowia pozwanego jest generalnie dobry, choruje on na cukrzycę, nadciśnienie. Z tego powodu przyjmuje leki, których koszt wynosi ok. 70 złotych miesięcznie. Ma zwyrodnienie obu stawów kolanowych, miał artroskopię obu kolan.

Pozwany J. C. (1) podejmuje działania mające na celu utrzymanie i pogłębienie więzi z synem. Regularnie kontaktuje się z nim spędzając wspólny czas głównie w weekendy. Z uwagi na wyjazdy pozwanego za granicę do pracy kontakty bezpośrednie z synem nie są w tym czasie możliwe. Ojciec małoletniego próbuje w związku z tym niejako nadrobić zaległości i kontaktuje się po powrocie z synem we wszystkie weekendy (np. wszystkie weekendy września po powrocie z wyjazdu). Pozwany płaci alimenty w kwocie po 800 złotych zasądzone w trybie zabezpieczenia. Oprócz tego uczestniczy w finansowym utrzymaniu małoletniego również w inny sposób. W czasie pobytu syna pod jego pieczęcią zabezpiecza potrzeby dziecka związane z żywnością i mieszkaniem. Pozwany pokrył również koszt siedmiodniowego wakacyjnego obozu sportowego dla syna w 2021 r. w kwocie około 1300-1400 złotych. Przekazał powodowi przed wyjazdem kwotę 120 złotych kieszonkowego. Podobny obóz za zbliżoną kwotę pozwany opłacił synowi również w 2020 r. W czasie kontaktów weekendowych J. C. (1) zapewnia synowi rozmaite atrakcje. Między innymi pokrył całonocne koszty wizyty A. w E., pojechał z nim do Aquaparku w R., sfinansował jazdę gokartami w T., wizyty na T. W. oraz wizytę w parku trampolin w E.. Z części wskazanych atrakcji (T. W., P. G.) pozwany wraz z synem korzysta wielokrotnie mając założone dla syna i siebie karty stałego klienta (np. według deklaracji pozwanego T. W. za okres czerwiec – wrzesień 1436 złotych). Pozwany w czasie części kontaktów organizuje również synowi wycieczki rowerowe, w czasie których wymienieni pokonują około 20 km. J. C. (1) zakupił synowi rower, kompletne wyposażenie, strój rowerowy, strój sportowy do gry w piłkę nożną oraz stroje na basen. Pozwany zakupuje również synowi rozmaite ubrania, koszulki, przy czym nie przestrzega w ogóle tego czy syn pozostawia zakupione rzeczy w jego mieszkaniu i czy też zabiera je ze sobą do domu w którym mieszka z matka. Na tym tle pomiędzy rodzicami małoletniego nie ma żadnych problemów. Ojciec małoletniego okresowo wspiera finansowo matkę małoletniego m.in. przekazując jej w styczniu 2021 r. kwotę 1800 złotych na zakup opału. W związku z wyjazdem syna na wakacje razem z matką przekazał mu 200 złotych kieszonkowego.

Należy w tym miejscu również wskazać, iż również przedstawicielka ustawowa małoletniego tj. I. C. (1) sprawując pieczę nad małoletnim również zapewnia dziecku ponadstandardowe atrakcje związane m.in. z wycieczkami czy pobytami na T. W. etc. oraz wskazane uprzednio wyjazdy na wakacje np. do B. itd.

/dowody : opłaty za przedszkole potwierdzenie przelewów k. 16-20, ocena rozwoju i integracji sensorycznej małoletniego oraz opinia poradni k. 22-28, recepty k. 37-53, potwierdzenia wykonania operacji bankowych k. 107-121, 130 zaświadczenie dotyczące uczestnictwa w zajęciach z piłki nożnej k. 128, zawiadomienie i decyzje dotyczące opłat k. 136-140, faktura zakupu węgla k. 147, rachunki za prąd k. 148-152, faktury za wodę k. 154-157, zaświadczenie o wynagrodzeniu k. 160, umowy pożyczki k. 164-174, przelew emerytura i wynagrodzenie k. 203-204 zaświadczenie o wysokości wypłaconego świadczenia emerytalnego k. 203-204, świadectwo pracy k. 205, przelewy wypłat za wyjazdy

zagraniczne k. 206, potwierdzenie operacji koszty wypoczynku z małoletnim k. 207-211, 213, 215-219, potwierdzenie opłat obozu k. 214, zeznania stron k. 270-273/.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie nie były sporne. Strony przedstawiały dowody koncentrując się na swojej sytuacji materialnej oraz wydatkach czynionych na rzecz małoletniego. Nie kwestionowały w zasadniczy sposób sytuacji materialnej, dochodów oraz wydatków czynionych przez stronę przeciwną. Co więcej, np. pozwany wskazał, iż w zakresie dochodów związanych z wyjazdami zagranicznymi, ich ilością i czasem trwania to matka małoletniego powoda ma większą wiedzę od niego, albowiem do niedawna miała dostęp do jego konta i adresu skrzynki mailowej. Z drugiej strony wskazać także należy, iż I. C. (1) potwierdzała wszystkie wydatki poczynione przez pozwanego na rzecz małoletniego A., jak również uzyskaną od niego pomoc w postaci kwoty 1800 przeznaczonej na zakup opału. Stwierdzić należy, że jednoznacznie, w sposób nie budzący wątpliwości, oboje z rodziców są zaangażowani w kwestię związane z utrzymaniem i wychowaniem małoletniego. Zapewniają mu ponadprzeciętne atrakcje umożliwiając rozwój pasji i zainteresowań. Do pewnego czasu rodzice małoletnich potrafili w sposób niemalże modelowy współpracować ze sobą. Pewne wątpliwości i rozbieżności stron w zakresie stanu faktycznego dotyczyły wyłącznie spraw drugorzędnych związanych np. z rozliczaniem dochodów z najmu w okresie prowadzonej sprawy o rozwód oraz bilansowania wydatków związanych z utrzymaniem tych mieszkań dochodami z najmu. Kwestie te dotyczące sytuacji w 2017 r. miały jednak marginalne znaczenie dla niniejszej sprawy, zwłaszcza wobec niespornych zdecydowanie wyższych dochodów rodziców małoletniego oraz ustalenia alimentów w drodze wzajemnego porozumienia. Dokonując ustaleń w tym zakresie Sąd uznał za wiarygodne zeznania pozwanego wskazujące na ustalenie opłat w taki sposób, aby pokrywane były wszystkie należności. Potwierdzała to w części również matka małoletniego wskazując, iż jedynie okresowo koszty te nie były pokrywane z dochodów z najmu.

Oceniając zasadność wniesionego powództwa Sąd zważył, iż obowiązek dostarczania środków utrzymania i wychowania dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, zgodnie z art. 133 § 1 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (krio), obciąża rodziców tego dziecka. Rodzice dziecka są więc obowiązani wspólnie do przyczyniania się do zaspokajania potrzeb dziecka, przy czym obowiązek ten ciąży również na tym z rodziców pod którego pieczę dziecko pozostaje.

Zakres świadczeń alimentacyjnych reguluje natomiast art. 135 § 1 krio zgodnie z którym zakres tych świadczeń zależy z jednej strony od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz z drugiej strony od finansowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Brzmienie art. 135 § 1 krio wskazuje więc, iż każdorazowo zakres świadczeń alimentacyjnych ograniczony jest z jednej strony usprawiedliwionymi potrzebami uprawnionego, a z drugiej strony możliwościami zarobkowymi zobowiązanego. Innymi słowy kwota zasądzonych alimentów nie może przekraczać usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej, nawet wówczas gdy ustalenia Sądu wskazywać będą na daleko większe możliwości finansowe osób zobowiązanych. Nie jest przy tym, zdaniem Sądu, możliwe precyzyjne zdefiniowanie modelowego katalogu usprawiedliwionych potrzeb czy też precyzyjne określenie kwoty pieniężnej na ich pokrycie w zależności np. od wieku dziecka. Usprawiedliwione potrzeby mają bowiem charakter indywidualny i zależą z jednej strony od indywidualnych cech małoletniego, jego stanu zdrowia, osobowości, posiadanych zdolności i zainteresowań, zaś z drugiej strony od sytuacji materialnej rodziców, posiadanych możliwości finansowych pozwalających na rozwój dziecka stosownie do posiadanych zainteresowań. Stąd też np. potrzeby związane z dodatkową nauką języka angielskiego dziecka znajdującego się w wieku szkolnym, mogą być niekiedy uznane za usprawiedliwione, a w innym wypadku za potrzeby ponadstandardowe. Jeżeli bowiem dziecko wykazuje szczególnie zdolności i zainteresowania w tym zakresie, zaś z drugiej strony standard życia rodziców, uzyskiwane przez nich dochody pozwalają na pokrywanie tych kosztów bez uszczerbku dla sytuacji materialnej zobowiązanych to tego rodzaju potrzeby należy uznać za usprawiedliwione. W innej z kolei sytuacji np. gdy dochody rodziców są bardzo skromne, tego rodzaju wydatek będzie należało uznać za ponadstandardowy, nie mieszczący się w katalogu potrzeb usprawiedliwionych, z uwagi na możliwość nauki języka w szkole publicznej, od pierwszej klasy. Nie ulega jednak

wątpliwości, że zawsze dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji tj. właściwe wyżywienie, stosowną do wieku odzież, niezbędne leki, możliwość edukacji etc. Wyjście poza wymienione potrzeby zależy z jednej strony od osobistych cech dziecka, zaś z drugiej od zamożności jego rodziców. Dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami, niezależnie od tego czy rodzice żyją z nimi wspólnie, czy też oddzielnie. Nie będzie to dotyczyło jedynie potrzeb będących przejawem zbytku. Kwota zasądzonych alimentów nie może również przekraczać możliwości osób zobowiązanych. Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka może polegać także na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie. Uwzględnianie jako wkładu alimentacyjnego osobistych starań w utrzymanie i wychowanie dziecka jest szczególnie istotne w sytuacji gdy jedno z rodziców samodzielnie, albo w zdecydowanie większym zakresie niż drugi rodzic sprawuje opiekę nad dzieckiem czy dziećmi bardzo małymi lub też dziećmi wymagających stałej opieki z innego powodu np. ze względu na ich niepełnosprawność. Oczywiście jest bowiem w taki przypadku, iż dzieci te wymagają dużo więcej troski, opieki, uwagi i osobistych starań niż dzieci zdrowe i starsze np. kilkunastoletnie. Wskazać również należy, iż obowiązek alimentacyjny może, a nawet w określonym zakresie powinien być, realizowany nie tylko poprzez zapłatę określonej sumy pieniędzy rodzicowi, przy którym dziecko zamieszkuje na stałe. W interesie obu rodziców oraz dziecka jest bowiem utrzymywanie bliskiej więzi zobowiązanego rodzica z jego dzieckiem poprzez spędzanie wolnego czasu, organizowaniem wspólnego wypoczynku etc. Poczynione więc w tym celu wydatki np. na wyjazdy wakacyjne, zakup odzieży, sprzętu sportowego, czy turystycznego itd. również stanowią formę realizacji obowiązku alimentacyjnego i winny zostać uwzględnione przez Sąd.

Kwestię zmiany obowiązku alimentacyjnego reguluje z kolei art. 138 krio. Zgodnie z powołanym artykułem można żądać zmiany wysokości zasądzonych alimentów w przypadku zmiany wzajemnych stosunków. Zatem podstawą powództwa określonego w art. 138 krio może być tylko taka zmiana stosunków, która nastąpiła nie wcześniej niż po wydaniu wyroku zasądzającego po raz ostatni alimenty i jest na tyle istotna, że wpływa na wysokość zasądzonych alimentów. Przez zmianę stosunków rozumieć należy zmianę sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej każdej ze stron. Do zmiany sytuacji majątkowej dochodzi w szczególności w przypadku : zmiany dochodów stron; zmian w majątku polegających na uzyskaniu nowych składników majątkowych lub utracie poprzednio posiadanych, zwłaszcza wtedy gdy przynoszą one dodatkowy dochód; zwiększenia się bądź zmniejszenia koniecznych wydatków i kosztów utrzymania; uzyskania nowych możliwości zarobkowania bądź też w przypadku utraty dotychczasowych możliwości. Zmiana sytuacji osobistej i rodzinnej będzie miała miejsce w szczególności w przypadku zmiany stanu zdrowia stron wpływającego na ich możliwości zarobkowe oraz powodującego powstanie wydatków związanych z leczeniem, jak również w przypadku zwiększenia się bądź zmniejszenia liczby osób pozostających na ich utrzymaniu. Sąd bada przy tym zawsze, czy przedstawione powyżej procesy zaszły zarówno po stronie osób zobowiązanych jak i uprawnionych do alimentów.

Dokonując analizy ustalonego w niniejszej sprawie stanu faktycznego z uwzględnieniem powyższych wskazań stwierdzić należy, iż w ocenie Sądu w czasie jaki minął od ostatniego wyroku określającego wysokość alimentów (marzec 2017 r.) zaszła istotna zmiana wzajemnych stosunków, która uzasadnia zwiększenie wysokości alimentów zasądzonych od pozwanego na rzecz jego małoletniego syna.

Zdaniem Sądu wraz z wiekiem wzrosły usprawiedliwione potrzeby małoletniego A. C. (1). We wcześniejszym okresie małoletni uczęszczał do przedszkola i miał 4 lata. Obecnie A. C. (1) ma już 8 lat i uczęszcza do II klasy szkoły podstawowej. Znajdują się w okresie szybkiego wzrostu oraz rozwoju, co sprawia, iż dotychczas istniejące potrzeby w zakresie np. żywienia, ubrania, kosmetyków etc. rosną, jak również pojawiają się nowe potrzeby, wcześniej nieistniejące, które również wymagają zaspokojenia. Te nowe potrzeby związane są z bardziej intensywną edukacją, rozwojem posiadanych umiejętności, zainteresowań dziecka, tak aby w sposób możliwie pełny, poprzez zdobycie odpowiednich kwalifikacji i rozwój zdolności interpersonalnych przygotować je do życia w społeczeństwie. Sąd dostrzega wprawdzie, iż w okresie wcześniejszym ponoszone były wydatki związane z pobytem i zajęciami A. w przedszkolu (90-160 złotych miesięcznie), zaś obecnie nauka w szkole jest bezpłatna. Zdaniem Sądu jednak zmiana ta została zrównoważona z naddatkiem nowymi wydatkami związanymi z edukacją dziecka w postaci z zakupem przyborów szkolnych i dodatkową nauką języka angielskiego (200 złotych miesięcznie). Zdaniem Sądu

wydatek związany z prywatną edukacją małoletniego, uwzględniając jego zdolności, rozwój, potencjalne korzyści związane z dobrą znajomością języka obcego oraz sytuację materialną rodziców należy uznać za usprawiedliwiony. Podobnie i z tych samych powodów za usprawiedliwiony należy również uznać wydatek związany z zajęciami sportowymi małoletniego. Należy podkreślić, iż rodzice małoletniego, zarówno matka jak i ojciec przykładają dużą wagę do wszechstronnego rozwoju ich dziecka, w tym również w zakresie rozwoju fizycznego. Nową okolicznością dotyczącą małoletniego jest potrzeba zapewnienia mu zajęć z edukacji sensorycznej oraz zajęć logopedycznych. Zajęcia te realizowane są jednak w szkole podstawowej i rodzice małoletniego nie ponoszą w związku z tym dodatkowych kosztów. Stąd też w ocenie Sądu obecnie utrzymanie małoletniego, pokrycie jego indywidualnych usprawiedliwionych potrzeb wymaga kwoty około 1600-1700 złotych miesięcznie. Ustalona przez Sąd wysokość usprawiedliwionych potrzeb małoletniego A. w sposób znaczący przewyższa standardową kwotę potrzeb dzieci znajdujących się w tym samym wieku. Wynika to, w ocenie Sądu, w pierwszej kolejności z dobrej sytuacji materialnej jego rodziców, a po wtóre z ich zaangażowania w kwestie związane z wychowaniem, edukacją małoletniego oraz zapewnieniem mu jak najlepszych warunków wypoczynku. Stąd Sąd uwzględniając zdolności małoletniego, jego potrzeby edukacyjne i sytuację materialną rodziców uznał za usprawiedliwione wydatki związane np. z dodatkową nauką języka angielskiego czy też zajęciami sportowymi etc. Jednocześnie też Sąd uznał, że przedstawione przez matkę małoletniego zestawienie usprawiedliwionych potrzeb i wydatków ponoszonych na małoletniego jest znacząco zawyżone. Przedstawicielka ustawowa wskazała w zestawieniu na kwotę usprawiedliwionych wydatków wynosząca ponad 3000 złotych miesięcznie (k. 14). W zestawieniu tym znalazły się np. wydatki związane z pobytem małoletniego w przedszkolu w kwocie 270 złotych miesięcznie, podczas gdy nie budzi wątpliwości, że małoletni od ponad roku nie uczęszcza już do przedszkola (chodzi do II klasy). Kolejna kwota 84 złotych miesięcznie dotyczy zajęć sensorycznych i logopedycznych, co do których matka małoletniego zeznając na rozprawie wskazała, iż są one bezpłatne. Część z rozliczeń stałych kosztów utrzymania mieszkania nie uwzględniała osoby matki powoda na co słusznie zwrócił uwagę podczas postępowania pozwany. Z kolei wydatki związane z okresem nauki zdalnej wobec pandemii ponoszone były w części wspólnie przez rodziców małoletniego, albowiem wymienieni do 13 października 2020 r. jeszcze zamieszkiwali razem i to pozwany w tym okresie pozostawał w domu z synem. Dalej wskazane w zestawieniu wydatki związane np. z organizacją urodzin małoletniego (800 złotych w 2020 r. i 500 złotych w 2021 r.), wyjazdy na spektakle na lodzie itd. nie sposób uznać za niezbędne i usprawiedliwione nawet w przypadku dobrej sytuacji materialnej rodziców małoletniego. Wydatki te mogą być oczywiście pokrywane przez jego rodziców, ale wyłącznie wtedy gdy sami się na to decydują. Nie mogą zaś stanowić podstawy do obliczania usprawiedliwionych kosztów utrzymania małoletniego.

Oceniając z kolei do aktualnej sytuacji majątkowej rodziców małoletnich, ich możliwości zarobkowych, zaistniałych zmian w tym zakresie od czasu ostatniego orzeczenia określającego wysokość alimentów stwierdzić należy, iż w ocenie Sądu, sytuacja materialna zarówno matki małoletniego jak jego ojca uległa poprawie. Matka małoletniego nadal pracuje w T. (...) w O., a jej wynagrodzenie uległo obecnie zwiększeniu. Analogiczna jest również sytuacja pozwanego. Nadal utrzymuje się z emerytury oraz wykonywanych prac na kontraktach zagranicznych. Jego dochody również uległy zwiększeniu. Oceniając możliwości zarobkowe rodziców małoletniego Sąd uznał je za zbliżone. Pozwany J. C. (1) uzyskuje wprawdzie znaczące środki związane z wyjazdami na kontrakty zagraniczne, jednak jego stały dochód – emerytura – pozostaje blisko połowę mniejszy od stałego dochodu z pracy matki małoletniego. Stąd też uwzględniając okresowe przeszkody w zaplanowanych wyjazdach, ich ilość w roku Sąd uznał, że wyższe okresowe dochody z tego tytułu są niejako równoważone wyższymi stałymi dochodami matki małoletniego, które uzyskuje ona niezależnie od innych czynników zewnętrznych. Pozostałe okoliczności dotyczące stanu zdrowia, posiadanego majątku nie uległy zasadniczym zmianom. Obecnie, wobec wyprowadzenia się pozwanego z domu, zakres jego osobistych kontaktów z małoletnim zmniejszył się, jednakże nadal spędza on z synem średnio co najmniej dwa weekendy w miesiącu w czasie nauki szkolnej oraz sprawuje nad nim pieczę w okresach wolnych od zajęć.

W rezultacie uwzględniając wszystkie wskazane powyżej okoliczności, tj. wzrost usprawiedliwionych potrzeb małoletniego A. C. (1) oraz wzrost możliwości zarobkowych rodziców małoletniego Sąd uznał za uzasadnione ponowne określenie wysokości należnych od pozwanego J. C. (1) alimentów i podwyższenie ich z kwoty po 500 złotych miesięcznie do kwoty po 800 złotych miesięcznie. Zdaniem Sądu zwiększone usprawiedliwione wydatki związane z utrzymaniem dziecka, na które wskazano powyżej, winny obciążać oboje rodziców z tym, że z uwagi na dłuższy okres

pobytu małoletniego pod pieczęcią matki, część przypadająca na pozwanego powinna być większa. Należy jednak wziąć pod uwagę, iż obowiązek alimentacyjny realizowany przez pozwanego nie ogranicza się wyłącznie do przekazywania matce małoletniego zasądzonych kwot alimentów na rzecz syna. W sposób aktywny organizuje on wypoczynek A. zarówno w okresie wakacyjnym, jak i okresie nauki szkolnej. Poza kwotą alimentów zakupuje dla dziecka ubrania, buty, sprzęt sportowy, sprzęt turystyczny, przekazuje kwoty pieniędzy jako tzw. kieszonkowe, a nawet wspiera go poprzez partycypowanie w kosztach zakupu opału. Pozwany w sposób szeroki realizuje więc swój obowiązek poza wpłatą kwoty alimentów i jego działania w tym zakresie muszą zostać przez Sąd zauważone. Realizowanie w opisany powyżej sposób, na co wskazano już powyżej, leży w interesie nie tylko rodziców, ale i dziecka. Pozwala to bowiem na pogłębianie więzi małoletniego z rodzicem, sprzyja właściwemu rozwojowi psychofizycznemu etc. Dalsze podwyższenie alimentów zgodnie z żądaniem pozwu, tj. do kwoty 1500 złotych miesięcznie nie tylko nie znajduje uzasadnienia w ustalonej kwocie usprawiedliwionych wydatków, ale wręcz prowadziłoby do zredukowania roli ojca w życiu małoletniego i sprowadzeniu go wyłącznie do roli biernego płatnika alimentów. Zasądzenie żądanej kwoty stanowiącej około połowę jego stałych dochodów pozbawiałoby pozwanego możliwości utrzymywania właściwych kontaktów z synem, organizowania pobytów u ojca etc. Żądanie to nie znajduje, w ocenie Sądu, podstaw w treści art. 138 krio. Wysokość alimentów określona w wyroku rozwodowym została ustalona w drodze zgodnych oświadczeń rodziców małoletnich. Obecnie orzeczenie Sądu oznacza podwyższenie zasądzonych alimentów aż o 60%. Dalsze zwiększanie obowiązku alimentacyjnego pozwanego faktycznie przerzucałoby ciężar utrzymania syna wyłącznie na niego. Tymczasem, jak wskazano powyżej ciąży on też na matce powodów.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd orzekł więc jak w pkt I wyroku oddalając powództwo w pozostałym zakresie - pkt II wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc.

O kosztach sądowych, których powód nie miał obowiązku uiścić będąc od nich zwolniony z mocy ustawy Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz. U. 2010 r. Nr 90 poz. 594 z późn. zm.) obciążając nimi pozwanego J. C. (1) w części odpowiadającej uwzględnionemu powództwu.

O rygorze natychmiastowej wykonalności orzeczono na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc.

/SSR Robert Kłosowski/